

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ МЕНЕДЖМЕНТ

для здобувачів вищої освіти 3 курсу денної форми здобуття освіти (3,10 р.н.)
освітньої програми «Менеджмент» спеціальності 073 «Менеджмент»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
(шифр, назва галузі знань)
Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

ВИКЛАДАЧ

КОЛЯДА
Тетяна
Анатоліївна

yezjf@nuph.edu.ua

1. **Назва закладу вищої освіти та підрозділу:** Національний фармацевтичний університет, кафедра управління та забезпечення якості у фармації.
2. **Адреса кафедри:** м. Харків, вул. Олександра Невського, 18, 3-й поверх, т. 057-771-81-47.
3. **Веб-сайт кафедри:** <https://quality.nuph.edu.ua>
4. **Інформація про викладачів:**

Коляда Тетяна Анатоліївна

Кандидат юридичних наук, доцент, доцент каф. управління, економіки та забезпечення якості у фармації Національного фармацевтичного університету. Досвід наукової діяльності – 17 років. Викладає дисципліни: «Господарське і міжнародне приватне право (магістри)», «Правові аспекти в сфері клінічних досліджень (магістри)», «Методологія і організація наукової діяльності» (магістри), «Правознавство», «Господарське право», «Трудове право», «Адміністративне право», «Цивільне право», «Основи наукових досліджень».

5. **Консультації** відбуваються згідно з розкладом он-лайн, який розміщено на сайті кафедри управління та забезпечення якості у фармації за посиланням <https://quality.nuph.edu.ua>.

6. **Анотація освітньої компоненти:** освітня компонента «Менеджмент» є обов'язковою для першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 073 Менеджмент освітньої програми «Менеджмент». Її основні завдання полягають в формуванні у студентів знань, навичок та компетенцій, необхідних для вивчення та впровадження основних принципів та практик ефективного управління організаціями. Студенти ознайомляться з концепціями менеджменту, навчатися аналізувати організаційну структуру, розробляти стратегії, керувати персоналом, управляти операціями, маркетингом, фінансами та іншими аспектами управлінської діяльності. Дисципліна спрямована на підготовку майбутніх менеджерів з вміннями раціонально використовувати ресурси, приймати обґрунтовані рішення та реалізовувати стратегічні цілі організації

7. **Мета викладання освітньої компоненти:** Метою викладання освітньої компоненти «Менеджмент» є формування у здобувачів системних знань, навичок і компетентностей, необхідних для ефективного управління організаціями та підприємствами різних розмірів та видів діяльності. В ході навчання здобувачі отримують уявлення про ключові принципи, методи та інструменти управління, розробляють навички аналізу, планування, прийняття рішень та співпраці, що сприяє їх підготовці до ролі успішних менеджерів у сучасному бізнес-середовищі.

8. **Компетентності відповідно до освітньої програми:**

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
 ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
 ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
 ЗК 13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (СК):

- СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.
 СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.
 СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.
 СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.
 СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.
 СК 8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.
 СК 9. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.
 СК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.
 СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.
 СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.
 СК 18. Здатність формувати екологічну свідомість для впровадження ініціатив та сприяння залученню інвестицій та інновацій для покращення стану довкілля, збереженню природних ресурсів, налагодженню та зміцненню міжнародного співробітництва у галузі охорони довкілля.

9. Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
 ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
 ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.
 ПРН 7. Виявляти навички організаційного проектування.
 ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.
 ПРН 9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.
 ПРН 10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.
 ПРН 14. Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації.
 ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.
 ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.
 ПРН 18. Застосовувати інноваційні підходи до прийняття управлінських рішень, гнучко адаптуватися до змін зовнішнього середовища.

10. Статус освітньої компоненти: Обов'язкова.

11. Пререквізити освітньої компоненти: «Менеджмент» входить до комплексу підготовки фахівців, який забезпечується освітніми компонентами: «Вступ до фаху», «Теорія та історія управління», «Основи теорії організації», «Стратегічний менеджмент», «Операційний менеджмент» «Інвестиційний менеджмент».

12. Обсяг освітньої компоненти: 7 кредитів ЄКТС 210 годин: 88 годин аудиторних занять, з них – 40 годин лекцій, 40 години – практичних занять, 8 годин – семінарських занять, 77 годин самостійної роботи, екзамен - 45 годин.

13. Організація навчання:

Формат викладання освітньої компоненти: проведення лекцій, практичних і семінарських занять.

Зміст освітньої компоненти:

Змістовий модуль 1. Організація як об'єкт управління. Організація управління підприємством

Тема 1. Основні поняття менеджменту організації. Менеджмент як організація управління підприємством. Закони, закономірності та принципи менеджменту організації. Функції та технології менеджменту організації. Методи менеджменту організації. Менеджмент організації як система.

Тема 2. Поняття і класифікація організацій. Сутність організації. Формальні й неформальні організації. Види організацій та їх об'єднань. Особливості діяльності організації на різних етапах її життєвого циклу. Основні характеристики організацій.

Тема 3. Підприємство як суб'єкт господарювання. Підприємство: суть, характерні ознаки, функції. Нормативно-правова регламентація створення та діяльності підприємства. Підприємства і принципи їх діяльності. Державне регулювання діяльності підприємств.

Тема 4. Управління підприємствами різних організаційно-правових форм. Характеристика організаційно-правових форм підприємств в Україні. Форми об'єднання підприємств в Україні. Форми організації підприємництва. Нові форми підтримки підприємництва.

Тема 5. Організаційний інжиніринг. Елементи організаційно-управлінського аналізу. Методологія організаційного інжинірингу. Загальні правила інжинірингу.

Тема 6. Організаційний дизайн. Дизайн організації: суть, основні складові. Рівні та етапи організаційних змін. Об'єкти та компоненти організаційних перетворень.

Змістовий модуль 2. Система менеджменту організації

Тема 7. Характеристика основних підсистем менеджменту організації. Управлінська підсистема. Фінансова підсистема. Операційна підсистема. Маркетингова підсистема. Інформаційна підсистема. Підсистема логістики. Інноваційна підсистема. Інвестиційна підсистема.

Тема 8. Стратегічний менеджмент в системі організації. Роль та місце стратегічного менеджменту в організації. Об'єкти стратегічного управління. Стратегії організації.

Тема 9. Кадровий менеджмент. Управління персоналом як чинник ефективного менеджменту. Кадрова політика підприємства. Кадрове планування в організації. Комплектування організації персоналом. Управління дисципліною персоналу. Кадровий аудит.

Тема 10. Антикризове управління організацією. Ризикозахищеність організації. Основні положення антикризового управління на підприємстві. Ризикозахищеність організації.

Тема 11. Управління конкурентоспроможністю організації. Конкурентоспроможність суб'єкта конкуренції та її основні ознаки. Чинники, що визначають рівень конкурентоспроможності підприємства. Етапи та методи оцінки рівня конкурентоспроможності підприємства. Специфічні особливості забезпечення конкурентоспроможності бізнес-організацій різних типів.

Тема 12. Інформаційне забезпечення системи менеджменту організації. Характеристики інформації. Класифікація управлінської інформації та вимоги, які до неї висуваються. Роль інформаційних технологій в управлінні підприємством. Інформаційний менеджмент організації. Корпоративні інформаційні системи. Міжнародна комп'ютерна мережа Інтернет.

Тема 13. Ефективність управління організацією. Діагностика якості менеджменту організації
Зміст категорій «ефективність», «ефективність управління». Підходи до оцінки ефективності управління організацією. Критерії та показники оцінки управлінської праці. Оцінка ефективності виробничо-господарської діяльності підприємства. Чинники підвищення ефективності діяльності підприємств (суб'єктів господарювання). Діагностика якості менеджменту організації.

Семестровий залік, семестровий екзамен

14. Види та форми контролю:

Контроль знань на кожному занятті: усне опитування, виступи (наукові доповіді, презентації), активна участь у дискусіях, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач тощо.

Контроль змістових модулів: складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач.

Семестровий екзамен: відповіді на теоретичні питання, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач.

Форма семестрового контролю: семестровий залік, семестровий екзамен.

Умови допуску до контролю змістових модулів: для допуску до контролю змістового модуля 1 і 2 необхідна наявність мінімальної кількості балів за темами змістового модуля 1 і 2.

Умови допуску до семестрового контролю: поточний рейтинг більше 60 балів, відсутність невідпрацьованих пропусків практичних і семінарських занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітньої компоненти.

15. Система оцінювання з освітньої компоненти: оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою: поточний контроль – 3-5 балів за тему за практичними заняттями, змістовий модуль ЗМ 1 12 -20 балів та ЗМ 2 12-20 балів.

Бали з освітньої компоненти нараховуються за таким співвідношенням:

Види оцінювання	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 1. Організація як об'єкт управління. Організація управління підприємством - оцінювання тем (1-6) (робота на заняттях 1-6): робота на заняттях (усне опитування, виступи (наукові доповіді, презентації), активна участь у дискусіях, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач); - контроль змістового модуля 1 (складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач)	42 (42%)
Змістовий модуль 2. Система менеджменту організації - оцінювання тем (7-13) (робота на заняттях 7-13): робота на заняттях (усне опитування, виступи (наукові доповіді, презентації), активна участь у дискусіях, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач); - контроль змістового модуля 2 (складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач)	58 (58%)

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється під час поточного контролю та під час контролю змістового модуля.

16. Політики освітньої компоненти:

Політика освітньої компоненти («правила гри») визначається вимогами кафедри до здобувача вищої освіти при вивченні освітньої компоненти щодо академічної доброчесності, щодо відвідування занять, щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості, щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляції) тощо.

Так, політика щодо академічної доброчесності ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ» (<https://nuph.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>). Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних (семінарських) заняттях, контролю змістових модулів та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати (наукові доповіді) повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її не зарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу в НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a1.1-38-018_polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-u-nfau-red.-03-2021.doc-zi-zminamy.pdf) згідно з розкладом (<https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/>), дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості. Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання здобувачами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.2-38-182_polozhennia-pro-vidpratsiuvannia-studentamy-propushchenykh-navchalnykh-zaniat-ta-poriadok-likvidatsii-akademichnoi-riznytsi-v-navchalnykh-planakh-u-nfau-red.-03-2023.pdf) згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітньої компоненти здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.2.-32-031_polozhennja-pro-porjadok-ocinjuvannja-rezultativ-navchannja-zvo-u-nfau-red.05-2022.pdf)

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітньої компоненти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляції). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітньої компоненти, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.2-38-050_polozhennia-pro-oskarzhennia-rezultativ-pidsumkovoho-kontroliu-znan-zdobuvachamy-vyshchoi-

osvity-u-nfau-red.01-2021.pdf).

Політика щодо визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.3-32-208_polozhennja-pro-porjadok-viznannja-rezultativ-navchannja-otrimanih-shljahom-neformalnoi-ta-informalnoi-osviti-red.02-2022.pdf). Для оцінювання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача вищої освіти атестаційна комісія визначає обсяг і методи демонстрації та вимірювання цих результатів навчання з урахуванням їх змісту та можливої специфіки. Методи демонстрації та вимірювання результатів неформального та/або інформального навчання заявника можуть відрізнятися від методів, які застосовуються для здобувачів освіти в рамках відповідної освітньої програми, водночас вони повинні забезпечувати змістову валідність оцінювання. Атестаційна комісія приймає рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача, якщо за підсумками оцінювання підтверджено відповідність цих результатів результатам навчання, передбаченим відповідною освітньою програмою.

17. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення дисципліни:

Обов'язкова література	1. Григор'єва Г.В., Довбенко О.С. "Менеджмент: навчальний посібник." Київ: Центр учбової літератури, 2020. 2. Шабан Ю.О., Іванченко О.В. "Організаційний менеджмент: навчальний посібник." Київ: Центр навчальної літератури, 2020 3. Гончар О.Г., Яковенко О.В. "Менеджмент: навчальний посібник." Київ: Київський університет, 2021. 4. Мартиненко В.В., Данильчук А.С. "Основи менеджменту: підручник." Київ: Видавництво "Право", 2021. 5. Тимченко В.М., Кравець О.В. "Менеджмент: підручник." Київ: Видавничий дім "Києво-Могилянська академія", 2022. 6. Денисюк О.М., Власов В.І. "Сучасний менеджмент: підручник." Київ: Видавництво "Центр навчальної літератури", 2022.
Додаткова література для поглибленого вивчення освітньої компоненти	1. Попович І.В. "Основи менеджменту: навчальний посібник." Київ: Центр учбової літератури, 2018. 2. Гаращук В.М., Христин І.В. "Менеджмент: навчальний посібник." Київ: Видавництво "Центр навчальної літератури", 2018. 3. Попович І.В., Гончар О.Г. "Менеджмент: навчальний посібник." Київ: НВЦ "Природа", 2018. 4. Ігнат'єв В.М., Шавловський Ю.І. "Основи менеджменту: навчальний посібник." Київ: Видавництво "Альтерпрес", 2019.
Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітньої компоненти	1. Сайт кафедри управління та забезпечення якості НФаУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://quality.nuph.edu.ua/ . 2. Офіційний сайт бібліотеки ім. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/ 3. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: http://www.rada.gov.ua 4. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: http://www.kmu.gov.ua 5. Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України URL: https://www.kmu.gov.ua/catalog/ministerstvo-okhoroni-zdorovya-ukraini 6. Офіційний сайт Європейського Союзу. URL: http://europa.eu/
Система дистанційного навчання Moodle	https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=1922

18. Матеріально-технічне й програмне забезпечення освітньої компоненти:

Матеріально-технічне забезпечення: персональні комп'ютери – 38 од.; проектор – 2 од.; екран моторизований – 2 од.; телевізор – 2 од.; Хероx – 1 од.; принтер – 2 од.

Програмне забезпечення: Microsoft Windows 10; Microsoft Office Standard; Програма для організації відеоконференцій ZOOM; Модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище MOODLE.